

KORDAMINE

1. Leia lindude nimetused ja kirjuta need joonele. Pane tähestikuliselt järjekorda.

H. NAITE	tihane	1. kuldnokk
U. KÄÄPSE	pääsuke	2. leevike
E. VELIKE	leevike	3. lõoke
D. NULKOKK	kuldnokk	4. pääsuke
Ö. KÖBI	ööbik	5. rähn
Õ. KOLE	lõoke	6. tihane
H. NÄR	rähn	7. varblane
V. RABNELA	varblane	8. ööbik

- Millised neist on paigalinnud? Tõmba neile joon alla.

2. Loe lauseid. Mitme tähega kirjutad sulgudes oleva täishääliku? Kirjuta harjutus vihikusse.

Oli **käre** pakane. **Leevikesed** istuvad **põõsas**. Nad **ootavad** süüa. **Siim** tegi lindudele **söögimaja**. **Koos** isaga riputasid selle **puu** külge. Poiss **viis** lindudele **seemneid**. Linnud tulid kohe **sööma**.

3. Tõmba lause alguse sõnadele ja nimedele joon alla. Paranda vead.

Siimu isa **Raul** ehitab **Norras** maju. **Koolivaheajal** läheb **Siim** isale külla. Seal on tal toredad sõbrad **Agnar** ja **Bret**. **Agnaril** on kodus puudel **Rosetta**. **Poistel** on lõbus **Rosetaga** mängida. **Aga Bretil** on kilpkonn **Kipi**. **Kipi** magab palju.

4. Vali lausesse õige sõna.

külla

küla

Minu sõber Erki elab Narva **linnas**.

linnas

Tal on **samal** päeval sünnipäev kui minul.

sammal

Erki kutsus endale sõbrad **külla**.

samal

Minu kodu**küla** asub Narvast kaugel.

5. Moodusta sõnast tegusõnad.

Sõna	Tegusõnad	
	Mida teeb?	Mida teevad?
laul	laulab	laulavad
naer	naerab	naeravad
kisa	kisab	kisavad
töö	töötab	töötavad
jooks	jookseb	jooksevad
mõte	mõtleb	mõtlevad
kiri	kirjutab	kirjutavad

6. Vali eelmisest harjutusest kolm sõnapaari ja moodusta nendega laused. Kirjuta laused vihikusse. Näiteks: *Kalle **kirjutab** vanaemale **kirja**.*

7. Moodusta lausete kohta küsimused.

Rebane otsib saaki.	Mihkel suusatab suurest mäest alla.
Kes otsib saaki ?	Kes suusatab mäest alla ?
Mida teeb rebane ?	Mida teeb Mihkel ?
Mida otsib rebane ?	Kus Mihkel suusatab ?
	Missugusest mäest suusatab Mihkel alla ?

ASESÕNADE ÕIGEKIRI

1. Kirjuta lühemalt.

mina – **ma**

meie – **me**

minu – **mu**

sina – **sa**

teie – **te**

sinu – **su**

tema – **ta**

nemad – **nad**

JÄTAN MEELDE

Asesõnades **ma, sa, ta, me, te, nad, mu, su** kirjutatakse täishäälik ühe tähega.

2. Kirjuta lünka sobiv asesõna.

Ma lähen homme koos klassikaaslastega teatrisse. **Me**

käime väga sageli koos teatris või kinos. Kaaslased on väga toredad.

Nad on väga sõbralikud ja lõbusad. Kas **sa** käid teatris?

Mida **te** koos oma klassiga teete?

3. Mitu täishäälikut on allajoonitud sõnas? Paranda vead.

Memme koduni on pikk tee. Ta on väsinud. Mis te teete? Me

teeme süüa. Ma panen mee ka lauale. Kas sa ei saa mind

aidata? Mu jalg on haige. Sa tee tee magusaks. Su

suu on määrdunud.

4. Vali sobiv asesõna. (ME) (ME) (NAD) (NAD) (MA) (SA) (TA) (TE)

Me loeme, aga **nad** kirjutavad. **Ma** kuulsin, et **nad** sõidavad ära.

Ta kiirustab, sest **te** ootate teda. Kas **sa** lõpetad lugemise

varsti? **Me** lähme võimlasse korvpalli mängima.

ASESÕNADE ÕIGEKIRI

1. Kirjuta lühemalt.

mina – **ma**

meie – **me**

minu – **mu**

sina – **sa**

teie – **te**

sinu – **su**

tema – **ta**

nemad – **nad**

JÄTAN MEELDE

Asesõnades **ma, sa, ta, me, te, nad, mu, su** kirjutatakse täishäälik ühe tähega.

2. Kirjuta lünka sobiv asesõna.

Ma lähen homme koos klassikaaslastega teatrisse. **Me**

käime väga sageli koos teatris või kinos. Kaaslased on väga toredad.

Nad on väga sõbralikud ja lõbusad. Kas **sa** käid teatris?

Mida **te** koos oma klassiga teete?

3. Mitu täishäälikut on allajoonitud sõnas? Paranda vead.

Memme koduni on pikk tee. Ta on väsinud. Mis te teete? Me

teeme süüa. Ma panen mee ka lauale. Kas sa ei saa mind

aidata? Mu jalg on haige. Sa tee tee magusaks. Su

suu on määrdunud.

4. Vali sobiv asesõna.

(ME)

(ME)

(NAD)

(NAD)

(MA)

(SA)

(TA)

(TE)

Me loeme, aga **nad** kirjutavad. **Ma** kuulsin, et **nad** sõidavad ära.

Ta kiirustab, sest **te** ootate teda. Kas **sa** lõpetad lugemise

varsti? **Me** lähme võimlasse korvpalli mängima.

4. Lõpeta laused.

Näidis: Sina uisutad väga hästi. Teie *uisutate väga hästi*.

Sina tantsid polkat. Teie **tantsite polkat**.

Sina kiirustad trenni. Teie **kiirustate trenni**.

Te jäite tundi hiljaks. Sa **jäid tundi hiljaks**.

Te ehitate silda. Sa **ehitad silda**.

Te kaotate kindad. Sa **kaotad kindad**.

5. Kirjuta sulgudes olev tegusõna lausesse õigesti.

Missugust raamatut te (lugema) **loete** ?

Kas te (minema) **lähete** homme võistlustele?

Kas sa (jõudma) **jõuad** hommikul süüa?

Sa (kuduma) **kood** nukule ilusat salli.

Sa (nägema) **näed** eemal kõrget torni.

Te (tegema) **teete** sõbrale üllatuse.

6. Leia lausest tegusõna ja tõmba joon alla. Kirjuta joonele õigesti.

Poisid ronib puu otsa. **ronivad**

Tüdruk maalivad merd. **maalib**

Sa sõidab rattaga kooli. **sõidad**

Teie õppisime luuletust. **õppisite**

Isa loete arvutis ajalehte. **loeb**

Kas sa jalgpalli mängite? **mängid**

K, P, T TÄHTEDE S JA H KÕRVAL

1. Loe laused.

Uks tehti lahti. Õhtul läksid lapsed metsa jooksmas. Õues oli õhk väga külm. Mihkel jäi haigeks ja ema kutsus arsti koju.

- Missugused tähed on sõnas s-i ja h kõrval?

JÄTAN MEELDE

S-i ja h kõrvale kirjutatakse tavaliselt k, p, t.

Näiteks: *varsti, kepselnud, kask, uhke, leht.*

2. Leia eelmisest harjutusest ühe- ja kahe silbilised sõnad. Kirjuta need tabelisse.

Ühesilbiline sõna	Kahe silbiline sõna
uks	tehti, lahti, õhtul
õhk	läksid, lapsed, metsa
külm	jooksmas, õues, oli, väga
jäi	Mihkel, haigeks, ema
ja	kutsus, arsti, koju

3. Kirjuta lünka k, p või t.

Kersti armastab suusatada. Ta läks täna metsa suusatama ja loomadele toitu viima. Metsas on puud mattunud lumemütside alla. Vahtraoksad on härmas. Jänesed on kepselnud kuuskede all. Metskitsed on jätnud metsa alla oma raja. Kuuskede taga paistab söödasõim. Tüdruk pistab vihad sõime. Loomad on tänulikud vihtade eest. Õhtuhämaruses asusid loomad õhtustama.

4. Loe laused ja leia vead. Kirjuta vigased sõnad joonele õigesti.

Meie majas elab kahegsa lasd.

kaheksa last

Pargis on uhge hekk.

uhke

Koolimaja taga kasvab kags suurt kasge.

kaks kaske

Põnev on seisda ja taevatähdi vaadata.

seista, taevatähti

Karlil on värviline kamsun seljas.

kampsun

5. Leia sõnas kaashäälikuühendid. Tõmba neile joon ümber.

Ilm on külm. Linnud siutsuvad haledasti.

Neid näpistab nälg. Kaspar viib lindudele teri.

Linnud kiirustavad sööma.

Kaspar on lahke laps.

- Kas said 12 kaashäälikuühendit?

6. Ühenda lähedase tähendusega sõnad.

lahke

viks

tahke

viht

armastab

kuiv

heasüdamlik

korralik

peab kalliks

loomasööt
lehtpuu
okstest

ehtima

kepslema

limpsima

rõõmustama

jahtima

hüplema

lakkuma

ilusaks
tegema

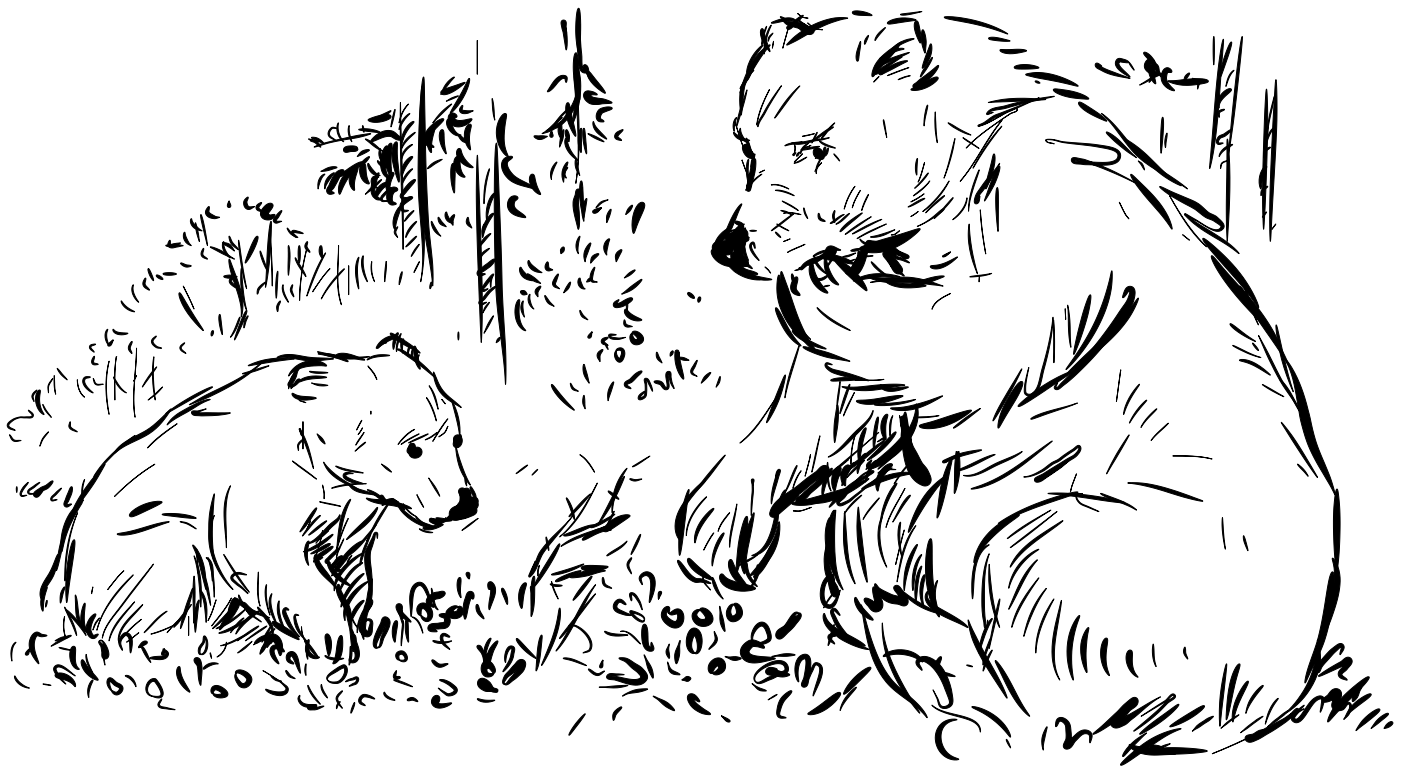
küttima

head meelt
tundma

7. Vali lausesse sobiv sõna.

toitu lühikese karu suurtes liiguvad
päeval talvel pojad

Karu on tuntud loom. Ta on tumepruuni karva ja
lühikese sabaga. Karu sööb nii taimset kui ka
loomset **toitu**. Karud elavad **suurtes**
metsades. Peamiselt **liiguvad** nad öhtul ja öösel.
Tavaliselt nad **päeval** magavad. **Talvel**
on karudel pikk uinak. **Pojad** sünnivad jaanuaris.

8. Kirjuta üldnimetus.

hunt, mäger, karu, põder, metssiga	metsloomad
Paide, Jõhvi, Haapsalu, Võru, Tallinn	linnad
haamer, saag, akutrell, kruvikeeraja	töövahendid

KORDAMINE

1. Loe jutt.

Miks okaspuud talveks okkaid maha ei viska?

Kas sa märkad, et kui saabub sügis, siis osa puid langetavad lehti? Osa puid aga jäävad roheliseks. Lehtpuud ajavad sügisel lehed maha. Näiteks pärn, tamm ja vaher. Aga miks okaspuud roheliseks jäävad? Miks kuusk, kadakas ja mänd oma okkaid talveks maha ei aja? See tuleb sellest, et nende puude kodumaal on pikalt külm. Seal on kasvamise aeg väga lühike ja igal aastal nad uusi okkaid ei kasvata. Okaspuudel on targem okkad alles jätta. Kevadel kasvatavad nad juurde ainult võrseid.

- Tõmba õigele vastusele joon alla.

1. Mida teevad lehtpuud sügisel?

langetavad lehti, on igihaljad, on raagus

2. Lehtpuud on ...

pärn, tamm, kadakas, vaher

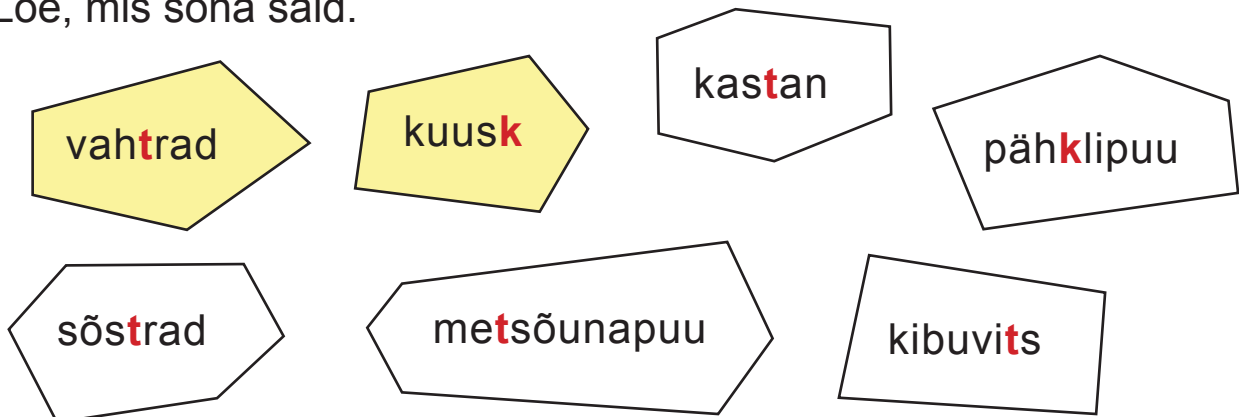
3. Okaspuud on ...

mänd, kuusk, vaher, kadakas

2. Kirjuta lünka sobiv sulghäälik.

Loe, mis sõna said.

- Värvi nende puude nimetused, millest oli tekstis juttu.

3. Leia harjutusest 1 kaashäälikuühendiga sõnad ja tõmba ühendile joon alla.

- Kas leidsid **25** sõna ja **26** kaashäälikuühendit?

4. Leia puu nimetusele õiged lähedase tähendusega sõnad.

A	arukask
B	kuusk
C	tamm
D	vaher
E	mänd
F	pärn

D	pikaninapuu, vastra, vahtras
E	pedajas, pedakas, hong
A	maarjakask, raudkask, õmmik
B	kuusepuu, kuus, nõglapuu
F	niinepuu, lõhmus, pähn
C	hiiepuu, talitamm, suvitamm

5. Leia eelmise harjutuse esimesest tulbast lehtpuud ja pane need tähestikulisse järjekorda.

1. **arukask**
2. **pärn**
3. **tamm**
4. **vaher**

6. Paranda vead.

Mari metsakodu asub metsade vahel. Tema kodukoha nimi on **T**amme talu, sest õue peal kasvab iidne tamm. Mari tädi **S**irje **P**ärn elab **L**epa tänaval. Tema lapsed käivad **M**änniku koolis, mille juures on imeilus männik. Männikus käivad lapsed sügisel ja kevadel jooksmas ning talvel suusatamas.

5. ISESEISEV TÖÖ

1. Kontrolli, kas nimed on tähestikulises järjekorras. Tõmba maha nimi, mis asub vales kohas.

- ▶ Mihkel, **Kalle**, Reet, Tormi, Öonne, Ülle
- ▶ Ahto, Elle, Karel, Kelli, **Toomas**, Saima
- ▶ Lagle, **Linda**, Leho, Lote, Ludvig, Lydia

2. Leia vead. Kirjuta laused õigesti.

Mee läheme vee ärde. **Me läheme vee äärde.**

Kas saa kutsusid taa siia? **Kas sa kutsusid ta siia?**

Sa te see raske töö ära. **Sa tee see raske töö ära.**

Tee tulge meile kaa appi. **Te tulge meile ka appi.**

3. Kirjuta tegusõna õigesti.

Kell (helisema) **heliseb** . Õpetaja (vestlema)

vestleb lastega. Ta (kutsuma) **kutsub**

sind vastama. Sa (lugema) **loed** oma muinasjuttu.

Klassikaaslased (kuulama) **kuulavad** sind hoolega.

Kas te ka (kirjutama) **kirjutate** muinasjutte?

4. Leia vead ja paranda.

viis last

pa**ks** udu

võttis saht**t**list

värske ka**p**sas

kõrged vah**t**rad

lüpsis lehma

sihvakas kuusk

niis**k**e õhk

kaks pliiat**s**it

5. Jaga sõnad kolme rühma. Mõtle igale rühmale pealkiri.

MURI MIA TALLINN MIKI NARVA PEETER LIINA
VILJANDI LONTU TÜRI KURRI JAAK

Loomanimed	Linnanimed	Lastenimed
Muri	Tallinn	Mia
Miki	Narva	Liina
Lontu	Viljandi	Peeter
Kurri	Türi	Jaak

6. Leia sõnadele teisest tulbast õige põhjendus. Ühenda joonega.

Toivo, Saaremaa, Paide, Võrtsjärv	<i>mida teeb?</i>
mõistatab, jalutab, uurib, naerab	<i>k, p või t sõna alguses</i>
mee, sall, õun, tuul	kaashäälikuühendiga sõnad
pinal, paber, kiri, tool	nimed
söökla, tolm, ämblik, pilved	ühesilbilised sõnad

Minu hinnang oma tööle

Kõige lihtsam oli teha harjutust _____.

Kõige raskem oli teha harjutust _____.

Iseseisev töö oli minu jaoks (värvi nägu):

liiga lihtne

paras

väga raske

H SÕNA ALGUSES

1. Leia igale sõnale üks sobiv omadus (*missugune?*).

Omadus	
hall	haige
hapu	hirnuv
hea	hiiliv
huvitav	hulkuv
hele	hirmutav
harilik	

hirnuv hobune

hall hiir

hea hari

haige hammas

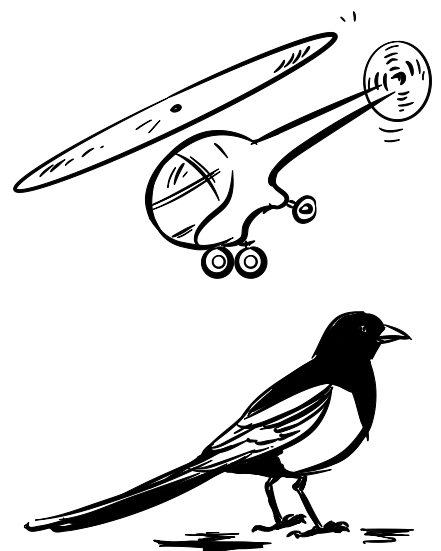
hiiliv hunt

harilik hernes

hirmutav haug

• Missugused omadused jäid üle?

Mõttele sõnu, mis nende omadustega sobivad.

2. Loe.

<i>h</i> on sõna alguses		<i>h</i> ei ole sõna alguses	
hall	värvus	all	näiteks metsa all
hallikas	halli värvi	allikas	põhjavee väljavoolu koht
hai	röövkala	ai	valuhüüe
haru	näiteks puul on haru	aru	mõistus
harv	mõnikord, harva	arv	näiteks 1, 2, 3

3. Kirjuta lünka sobiv sõna eelmisest harjutusest.

Allika vesi on selge, puhas ja külm. Auto on tolmust

hall. Metsa **all** on pehme sammal. Puu

haru vahelt leidsid poisid linnupesa. Kas ta on **aru**

kaotanud? Virmalised on Eestis väga **harv** nähtus. Kas sa tead, kui suur **arv** on miljon?

4. Lahenda ristsõna. Abi saad harjutusest 2.

Alla:

1. Röövkala.

2. Mustvalge lind.

3. Värvus.

4. Koht, kus põhjavesi jõuab maa peale, läte.

5. Hammaste pesemise vahend mitmuses, hamba...

6. *Halvasti* vastandtähendusega sõna.

7. Koduloom (sõidu-, veo- ja tööloom).

8. Köögivili, mille viljaks on kaun.

9. Halb, ebameeldiv lõhn.

		2.	3.		5.		7.	8.		9.
		H	H		H		H	H		
		A	A	4.	A		O	E		H
		R	L	A	A	6.	B	R		A
1.		R	L	L	R	H	U	N		I
	H	A	L	L	J	Ä	N	E		S
	A	K		I	A	S	E	S		
	I	A		K	D	T				
		S		A		I				
				S						

Vastus: Eesti metsades elav jäneseliik on
halljänes

POOLITAMINE

Kui sõna on pikk ega mahu reale ära, siis tuleb sõna poolitada.

Poolitamine on sõnaosa viimine uuele reale. Sõna poolitamisel on abiks silbitamine.

JÄTAN MEELDE

- Üks kaashäälik täishäälikute vahel alustab järgmist silpi.
Näiteks: *mu-na*, *re-ba-ne*.
- Kui sõnas on pikk kaashäälik, siis poolitatakse nende vahelt.
Näiteks: *kal-lis*, *lam-mas*, *pot-ti*.
- Kui sõnas on kaashäälikuühend, siis uus silp algab ühe kaashäälikuga. Näiteks: *kap-sas*, *tul-bid*, *korst-na*.
- Ühetähelist silpi ei jäeta üksinda rea lõppu või uue rea algusesse. Näiteks: *ema*, *uni*, *meie*.

1. Poolita. Kirjuta sõnad silphaaval.

silmade – *sil-ma-de*

roheline – *ro-he-li-ne*

varsti – *vars-ti*

veeres – *vee-res*

linnuke – *lin-nu-ke*

valutab – *va-lu-tab*

usin – *usin*

kadus – *ka-dus*

2. Kirjuta lausesse sobiv sõna. Kasuta eelmise harjutuse sõnu.

Väike **linnuke** laulab pargis. Marguse jalg **valutab**

ja ta kiirustab arsti juurde. **Roheline** pliiats kukkus maha

ja **veeres** kapi alla. **Usin** ema küpsetab perele

õunakooki. Annel **kadus** rahakott ära, aga **varsti** ta

leidis selle üles.

3. Leia tekstist need sõnad, mida ei saa poolitada.

Tõmba neile joon alla.

Talv möödub kiiresti. Kevad saabub märkamatult. **Soe** päike sulatab lume. **Veed** voolavad vulinal oja. Linnud saabuvald soojalt tagasi. Kased **on** hiirekõrvul. Õitsevad esimesed kellukesed.

4. Igas reas on üks sõna, milles on vale poolitamise koht. Tõmba see sõna maha ja kirjuta joonele õigesti.

met-sa, ~~ka-ki~~, len-das, ot-se

kat-ki

ok-ka-li-ne, ~~ü-mm-ar-gu-ne~~, len-nuk

üm-mar-gu-ne

~~e-ma~~, ni-mi, va-lu-tab

ema

vee-rib, kuu-lab, ~~joo-n-ib~~

joo-nib

~~kuk-k~~, meie, kap-pi, si-na

kukk

is-tub, vaa-tab, nae-ra-vad, ~~jo-eb~~

joob

5. Mõtle etteantud tähtedega sõnu.

Poolita need püstkriipsuga igast võimalikust kohast.

	S	P
Poisinimi		
Tüdrukunimi		
Lill		
Metsloom		
Kohanimi		
Rändlind		
Veekogu		

SIDESÕNAD *SEST, ET, AGA, KUID*

1. Loe laused. Tõmba joon alla sõnadele, mille ees on koma.

Laura ei saanud kinno minna, sest pidi aitama vanaema. Marek jookseb kiiresti, aga Taavi on temast palju kiirem. Ruttasime, et jõuda õigel ajal teatrisse. Ilm on täna päikeseline, kuid külm.

- Missugustele sõnadele tõmbasid joone alla?

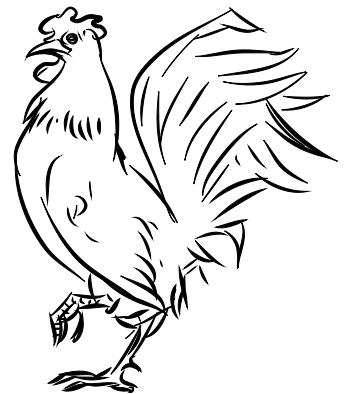
JÄTAN MEELDE

Sõnade **sest, et, aga, kuid** ette pannakse lauses koma.

2. Pane puuduvad komad. Tõmba joon alla sõnadele, mille ees on koma.

Kas tunned seda looma? Alati on tal hari kaasas, aga ta ei harja end mitte kunagi. Iga jala küljes on tal kannus, kuid ta pole ratsanik. Tihti paneb ta silmad kinni ja laulab valjusti. Tiibu kasutab ta jooksmisel, et kiiremini edasi jõuda. Ta on puhas, sest ta peseb end sageli. Talle meeldib liiva sees siblida.

See loom on **kukk**.

- Kirjuta sellest loomast veel, mida sa tead.

3. Leia lausele sobiv lõpp. Pane puuduvad komad.

1. Ruttasin varakult kooli, et hommikul vara on kooliuksed kinni.
2. Ma ei teadnud, kuid mina polnud süüdi.
3. Pidin pinginaabriga kohtuma, sest tahtsin kodust tööd kontrollida.
4. Sain õpetajalt pahandada, aga ta ei tulnud.

- Mis sa arvad, miks õpetaja pahandas?

4. Mõtle lausele sobiv lõpp. Pane komad.

Õpilased kiirustavad kooli, sest _____

Õues sajab lörtsi, aga _____

Marek arvas, et võidab malemängus Tiitu, kuid _____

Riin märkas, et _____

Pidime minema loodusmatkale, aga _____

Pärast kooli kiirustan koju, sest _____

KORDAMINE

1. Loe rahvajuttu.

Hunt ja hani

Eesti rahvajutt

Hunt sai hane kätte ja tahtis ära süüa. Hani aga oli kaval ning küsis hundilt: „Ei tea, kustpoolt täna tuul ka on?”

Hunt vastanud: „Põhjatuul.”

Seda öeldes läksid hundi hambad laiali. Hani pääses hundi suust lahti ja lendas minema. Küll hunt pärast kahetses, et oli hanele vastanud.

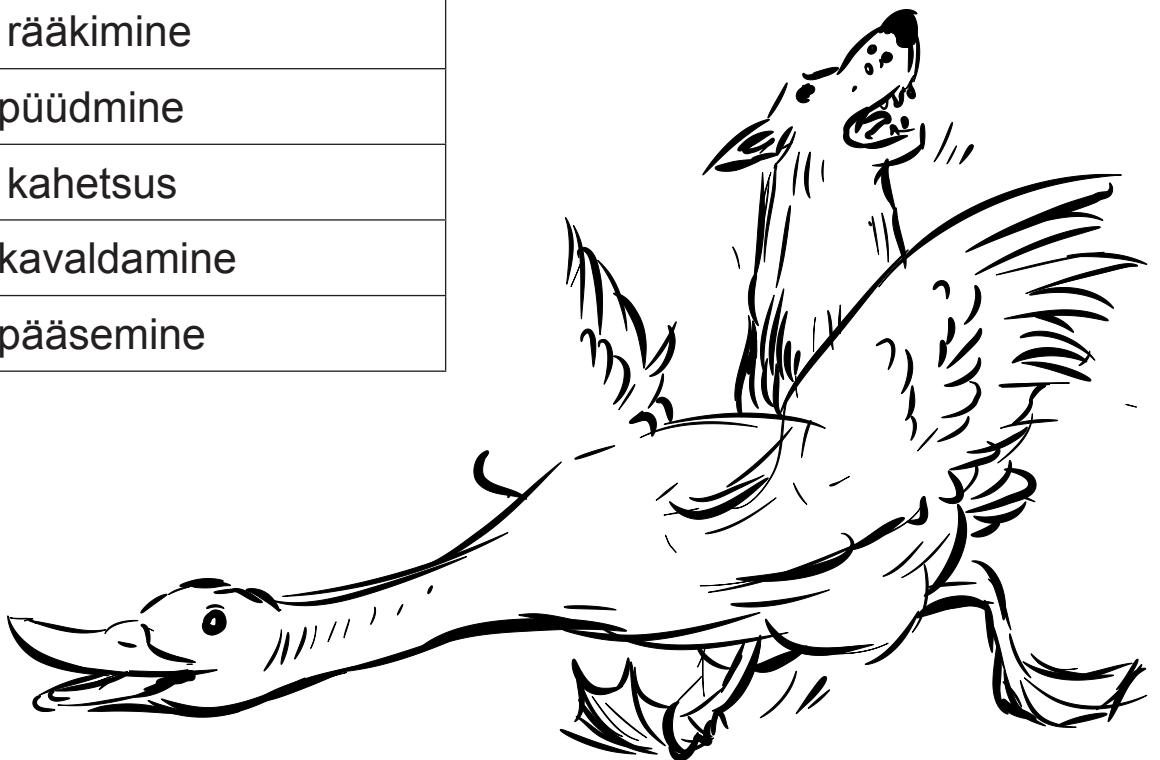
2. Leia jutu põhjal lausele õige lõpp.

A	Hunt püüdis hane kinni,
B	Hani oli kaval
C	Kui hunt küsimusele vastas,
D	Hunt oli õnnetu,

B	ja hakkas hundilt küsimusi küsima.
D	et lasi ennast ninapidi tõmmata.
A	sest tal oli kõht tühi.
C	siis pääses hani hundi suust.

3. Järjesta rahvajutu tegevused.

3.	hundi rääkimine
1.	hane püüdmine
5.	hundi kahetsus
2.	hane kavaldamine
4.	hane pääsemine

4. Leia rahvajutust neli 1-, 2- ja 3-silbilist sõna. Kirjuta need tabelisse.

Ühesilbiline sõna	Kahesilbiline sõna	Kolmesilbiline sõna

5. Poolita harjutuses 4 kolmesilbilised sõnad püstkriipsuga.

6. Kirjuta lünka sõna, mis algab *h*-ga.

Metsas luusivad ringi rebased, ilvesed ja **hundid** .

Kodulinnud on kanad, **haned** ja pardid. Päike ei paista ja

taevas on täna **hall** . Lapsed **hiilivad** vaikselt,

et mitte **hane (hobust, hiirt)** ehmatada. Ema tegi **herne**suppi, mis on

Hannese (Heli, Harri) lemmiktoit.

7. Lõpeta reegel. Too iga reegli juurde üks näide.

1. Kui sõna vastab küsimusele *kellega?*, *millega?*, siis kirjutatakse

sõna lõppu **-ga** . Näide: **emaga (rattaga, sõbraga)**

2. Kui sõna vastab küsimusele *mida teevad?*, siis kirjutatakse

sõna lõppu **-vad** . Näide: **jooksevad (naeravad, räägivad)**

3. Kui sõnas on kõrvuti erinevad täishäälikud, siis on sõnas

täishäälikuühend . Näide: **laev (kauss, poeg, mõistatus)**

4. S-i ja h kõrvale kirjutatakse tavaliselt **k, p, t** .

Näide: **sahtel (pastakas, kuusk, kapsas, sohk)**

6. ISESEISEV TÖÖ

1. Kirjuta õppeained tähestikulises järjekorras.

tööõpetus

eesti keel

loodusõpetus

kehaline kasvatus

matemaatika

1. eesti keel

2. kehaline kasvatus

3. loodusõpetus

4. matemaatika

5. tööõpetus

2. Loe jutt ja vasta küsimustele.

Mihkel läks õue ja nägi kase otsas kahte kuldnokka. Poiss otsustas koos isaga meisterdada lindudele pesakasti. Isa aitas lauad välja mõõta ja saagida. Ta õpetas, kuidas neid haamriga kokku lüüa. Mihkel lõi naelad laudadesse. Peagi sai uus pesakast valmis. Mihkel ja isa kinnitasid majakese traadiga puu külge. Kohe lendas kuldnokapaar uue korteriga tutvuma. Linnud kiitsid tegijaid lauluga.

A. Leia jutust sõnad, mis vastavad küsimusele *kellega?* või *millega?*.

isaga, haamriga, traadiga, korteriga, lauluga

B. Kirjuta töövahendid, mida Mihkel ja isa kasutasid.

mõõdulint, saag, haamer

3. Pane puuduvad komad.

Lapsed läksid õue, et minna poodi. Taevas läks pilve ja hakkas vihma sadama. Ilmar pani jope selga, sest tal hakkas külm. Margit jooksis kiiresti poodi, aga vihmavarju jättis koju. Ta sai märjaks, kuid ta ei hoolinud sellest. Ema muretses, et Margit võib haigeks jääda. Pärast vihma piilus pilve tagant päike ja ilm läks soojemaks.

4. Tõmba maha sõna, mis ei sobi ritta. Ühenda põhjendusega.

1.	loevad, säutsu , naeravad, söövad
2.	maja, meie, ele vant, lammas
3.	palliga, kalaga, särg ita, sõbraga
4.	koer, ka amel, väike, õis
5.	patsid, kos mos, laps, taskud

3.	<i>kellega?, millega?</i>
4.	sõnas on täishäälikuühend
1.	<i>mida teevad?</i>
5.	sõnas on <i>k, p, või t</i> s-i kõrval
2.	kahe silbilised sõnad

5. Paranda vead.

Jõe ääres kasvavad **h**allika koorega lepad. Järvede põhjas on rohkelt **h**allikaid. Taevas on **h**all ja vihmane. Koer jooksis hirmunult laua **h**alla. Hiir **h**iilib ettevaatlikult lõksu juurde.

6. Mõistata.

1. Sulgeb sisse- ja väljapääsu ruumi. **uks**
2. Riideese, mida kantakse ülikonnaga. **lips**
3. Masin, mis puhastab tänavad lumest. **lumesahk**
4. Koduloom, annab piima ja poegadeks on tal talled. **kits**
5. Köögivili, mille lehti me sööme. **kapsas**

Minu hinnang oma tööle

Kõige lihtsam oli teha harjutust _____ .

Kõige raskem oli teha harjutust _____ .

Iseseisev töö oli minu jaoks (värvi nägu):

liiga lihtne

paras

väga raske

KELLESSE?, MILLESSE?, KUHU?

1. Tõmba joon alla sõnadele, mis vastavad küsimusele *millesse?* või *kuhu?*.

Vahetund lõppes ja õpilased läksid **klassidesse**. Õpetaja ütles, et täna kirjutavad nad harjutuse **vihikusse**. Tunni lõpus panevad lapsed pliiatsid **pinalisse** ja asjad **sahtlisse**. Õpetaja kirjutab **päevikusse**.

JÄTAN MEELDE

Kui sõna vastab küsimusele **kellesse?**, **millesse?** või **kuhu?**, siis kirjutatakse sõna lõppu **–sse**.

Näiteks: **raamatusse**, **kohvrisse**, **esikusse**, **isasse**.

2. Kirjuta ühe sõnaga.

tasku sisse – **taskusse**

ämbri sisse – **ämbrisse**

paberi sisse – **paberisse**

juustu sisse – **juustusse**

keldri sisse – **keldrisse**

akna sisse – **aknasse**

3. Täida lüngad eelmise harjutuse sõnadega.

Hiir näris **juustusse** augu. Isa viis kartulid **keldrisse**.

Vihmavesi tilkus räästast **ämbrisse**. Kaarel leidis maast

mündi ja pistis **taskusse**. Poisid mängisid palli ja see

lendas **aknasse**. Müüja pakkis kingi **paberisse**.

4. Lõpeta lause.

Panen poest toodud piima külm**kappi**.

Tiit libises ja kukkus **ojja**.

Lapsed jooksid naerdes **majja**.

Saab ka lühemalt:

pesasse – **pessa**

majasse – **majja**

kapisse – **kappi**

ojasse – **ojja**

KELLETA?, MILLETA?

1. Tõmba joon alla sõnadele, mis vastavad küsimusele *kelleta?* või *milleta?*.

Matkaja ei lähe **seljakotita** matkale. Ära mine kevadel ilma **mütsita** õue! Purjekas ei saa **tuuleta** liikuda. Lapsed ei saa ilma **vanemateta** elada. Väike Liis ei taha ilma **vennata** õue minna. **Rehata** ei saa riisuda.

JÄTAN MEELDE

Kui sõna vastab küsimusele **kelleta?** või **milleta?**, siis kirjutatakse sõna lõppu **–ta**.
Näiteks: **kotita**, **sõbrata**, **pliiatsita**, **kassita**.

2. Kirjuta sulguses olev sõna lausesse õigesti (*kelleta?*, *milleta?*).

Ilmateade lubab homseks (vihm) **vihmata** ilma. Homme saame raamatukokku minna (vihmavari) **vihmavarjuta**.
Väike õde läheb (kummikud) **kummikuteta** lasteaeda.
Jaheda ilmaga ära mine (jope) **jopeta** õue. Lilled ei saa ilma (vesi) **veeta** kasvada.

3. Kirjuta lausesse sõna, mis vastab küsimusele *kellega?*, *millega?* või *kelleta?*, *milleta?*.

Sünnipäev ei saa mööduda ilma (*kelleta?*) **külalisteta**.
Külalised tervitavad sünnipäevalast (*millega?*) **lauluga**.
Pidu ei möödu vahvate (*milleta?*) **kingitusteta**.
Sünnipäeva pidada koos (*kellega?*) **sõpradega** on tore.

KORDAMINE

1. Loe juttu.

Lõvi ja hiir

Lev Tolstoi

Lõvi magas. Korraga jooksis hiir üle tema keha. Lõvi ärkas ja püüdis hiire kinni. Hiir hakkas paluma, et lõvi ta lahti laseks. Ta ütles: „Kui sa minu lahti lased, tasun sulle heaga.”

Lõvi hakkas selle peale naerma, et mis head võiks hiir talle teha, kuid laskis loomakese siiski vabaks.

Mõne aja pärast püüdsid jahimehed lõvi kinni ja sidusid ta köitega puu külge. Hiir kuulis lõvi mõirgamist, jooksis tema juurde, näris köie katki ja ütles: „Kas mäletad, kui sa naersid ega uskunud, et mina võiksin sulle millegagi kasulik olla? Nüüd sa näed, et ka hiired võivad vahel head teha.”

2. Täida tabel.

Kes?	Mida teeb?, mida teevad?
lõvi	magab, naerab
hiir	jookseb, palub, lubab, närib
lõvi	ärkab, püüab
jahimehed	püüavad, seovad
hiir	aitab

3. Leia lausesse sobiv sõna.

(Kes?) _____ püüdis hiire kinni, sest see segas tema und.
Hiir rääkis (kellega?) _____ ja palus ennast vabaks lasta.
Ta lubas tasuda (millega?) _____ .
(Kes?) _____ ei uskunud hiirt, aga lasi ta siiski vabaks.
Jahimehed sidusid lõvi (millega?) _____ puu külge.
Lõvi möirgamist kuulis (kes?) _____ ja tuli talle appi. Ta näris
köie katki ja lõvi pääses (kuhu?) _____.

4. Leia jutust „Lõvi ja hiir”:

- teisest lõigust sõnad, milles on täishäälikuühend. Tõmba neile sõnadele punane joon alla. Kas said viis sõna?
- esimesest lõigust sõnad, milles on kaashäälikuühend. Tõmba neile sõnadele sinine joon alla. Kas said kuus sõna?

5. Kuidas hiir jõuab lõvini? Ta liigub mööda sõnu, mis vastavad küsimusele *kellega?*. Värvige see teekond.

	rehaga	lõksuga	rõõmuga	palliga
jänesega	varesega	veega	mütsiga	tooliga
naeruga	hundiga	mutiga	kotiga	nutuga
käega	lauluga	karuga	siiliga	

7. ISESEISEV TÖÖ

1. Kirjuta lünka *h*, kui vaja.

Väike Harri **istub** ____õngega järve ääres. Vees **ujub** **haug**. **Poiss** on ____unine. **Väikemees** ärkab **h**ommikul vara. **H**ommikuti on **h**einamaal **paks** ____**udu**. Järve kaldal kasvavad **hallika** koorega **lepad**. Leppade ____all **vuliseb** ____**allikas**. Eemal **H**einamaal sööb rohtu **hall** **h**obune.

2. Jaota eelmises harjutuses rasvaselt kirjutatud sõnad tabelisse.

Kes?	Mis?	Missugune?	Mida teeb?
haug	udu	väike	istub
poiss	lepad	paks	ujub
väikemees	allikas	hallika	vuliseb

3. Tõmba valesti kirjutatud sõna maha ja kirjuta rea lõppu õigesti.

hirv, ~~lammbad~~, metskits, hunt

lambad

pael, nõel, köis, ~~lauuad~~, väike

lauad

rõõmus, täpiline, lõbus, ~~puuhas~~

puhas

tennis, pallid, rula, ~~vill~~

vile

lõng, vardad, ~~korrv~~, müts

korv

maja, oja, Maia, ~~hariutus~~, jõgi

harjutus

4. Kirjuta lünka sobiv sõna nii, et see vastaks küsimusele *millega?*.

silmad **nina** **kõrvad** **keel** **käsi**

Silmadega vaatame vahuseid merelaineid.

Kõrvadega kuuleme meremühinat. **Ninaga**

tunneme merelõhna. **Käega** katsume, et merevesi

on väga külm. Kui oled maitanud **keelega** merevett,

siis tead, et see on soolane.

5. Kirjuta sõna lausesse nii, et see vastaks küsimusele *millesse?, kuhu?*.

Madli on haige ja ta poeb **voodisse (voodi)** .

voodi

Arglik jänes silkas **kuusikusse** .

kuusik

Marion sõidab suvel **laagrisse (laagri)** .

laager

Tüdruk pakib asjad **kohvrisse (kohvri)** .

kohver

Vanaema paneb kirja **ümbrikusse (ümbriku)** .

ümbrik

Väike lehelind lendas **pesasse (pessa)** .

pesa

Kaarli pall kukkus **ojasse (ojja)** .

oja

Majja (majasse) sisenes palju rahvast.

maja

Minu hinnang oma tööle

Kõige lihtsam oli teha harjutust _____ .

Kõige raskem oli teha harjutust _____ .

Iseseisev töö oli minu jaoks (värvi nägu):

liiga lihtne

paras

väga raske

VÕÕRSÕNAD

1. Loe sõnu. Milliste sõnade tähendusi sa tead?

direktor, dressid, buss, diivan, gripp, gramm, delfiin, garaaž, banaan, detsember, beebi, detsimeeter, guljašš, garderoob, gorilla, beež, dirigent, gaas, bensiin, dinosaur, binokkel, ballett, baleriin, gloobus, doomino

JÄTAN MEELDE

Võõrsõnad on teistest keeltest laenatud sõnad.

Võõrsõnade üheks tunnuseks on **g**, **b** või **d** sõna alguses.

2. Leia võõrsõnade tähendus?

1.	direktor
2.	garderoob
3.	buss
4.	dress
5.	detsimeeter
6.	gloobus
7.	detsember
8.	gripp

4.	spordiriietus
3.	sõiduvahend
1.	juhataja
5.	pikkusühik
7.	talvekuu
8.	nakkushaigus
6.	maakera mudel
2.	riiete hoiuruum

3. Vali lausesse sobiv võõrsõna eelmisest harjutusest.

Oli külm **detsembri**kuu. 2. klassi õpilased sõitsid

bussiga teatrisse. Mõned lapsed olid haigestunud

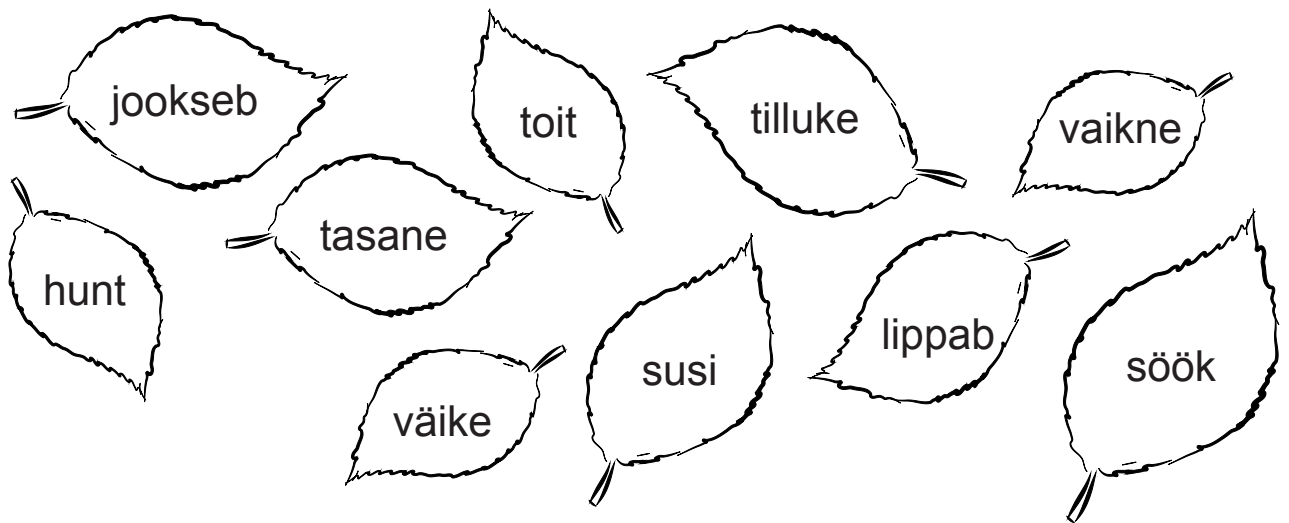
grippi. Teatris jätsid õpilased oma riided **garderoobi**.

Dressid ei ole teatri jaoks sobiv riietus. Pärast etendust

kohtuti teatri **direktoriga**, kes rääkis teatri ajaloost.

LÄHEDASE TÄHENDUSEGA SÕNAD

1. Leia lähedase tähendusega sõnad ja värvi need sama värviga.

JÄTAN MEELDE

Sõnad, mis on tähenduselt sarnased, on lähedase tähendusega.

2. Leia allajoonitud sõnadele lähedase tähendusega sõna.

Kirjuta harjutus vihikusse.

ehmus järsku kisama põgenenud vapper
lärmi susinat pisike kiirustas

Pisike Minna riisus aias muru. **Järsku** kuulis ta **susinat** ja nägi rohu sees rästikut. Tüdruk **ehmus** ja hakkas **kisama**. Naabri Tõnu kuulis **lärmi**. Ta **kiirustas** tüdruku juurde. Minna juurde jõudes oli rästik juba **põgenenud**. Tõnu oli väga **vapper**, et läks Minnale appi.

3. Kirjuta sõnadele võimalikult palju lähedase tähendusega sõnu.

karu – **ott, karuott, mesikäpp, päntajalg**

rebane – **reinu vader, vader, kanavaras, kavalpea**

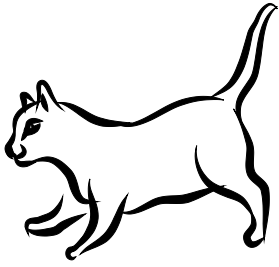
jänes – **tuttsaba, haavikuemand (-isand), pikk-kõrv, kikk-kõrv, välejalg**

orav – **käbikuningas**

hunt – **susi, kriimsilm, võsavillem, hall hunt, hallivatimees, metsakutsu**

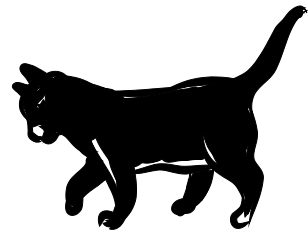
VASTANDTÄHENDUSEGA SÕNAD

1. Vaata pilte ja kirjuta sõnapaarid joontele.

valge kass

must kass

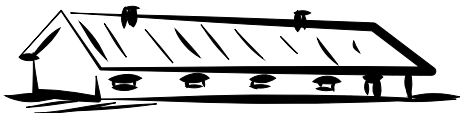
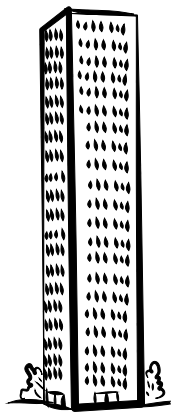
naerab

nutab

paks raamat

õhuke raamat

madal maja

kõrge maja

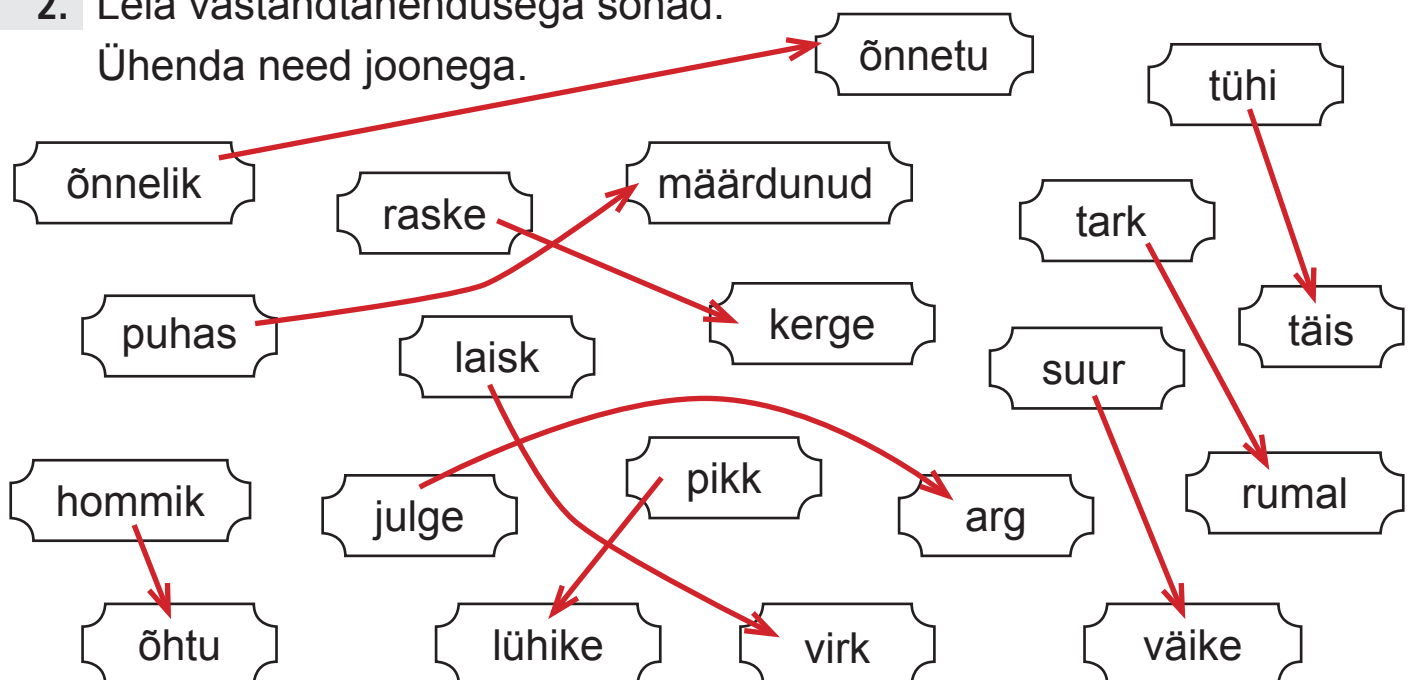

JÄTAN MEELDE

Sõnad, mis on tähenduselt vastandid, on vastandtähendusega.

2. Leia vastandtähendusega sõnad.

Ühenda need joonega.

3. Kirjuta lausesse sobiv vastandtähendusega sõna.

Kevadised ilmad on jahedad, aga suvel on ilmad **külmad**.

Maja taga kasvab kõrge mänd ja selle kõrval **madal** kadakas.

Meie peres on õde terve, aga vend on praegu **haige**.

Triinule kingiti uus nukk, aga talle meeldib **vana** kaisukaru.

Virgal on töö juba tehtud, aga **laisk** ei ole jõudnud veel midagi teha.

4. Tõmba vanasõnades vastandtähendusega sõnadele joon alla.

Kus naeru, seal nuttu.

Parem suutäis soolast, kui maotäis magedat.

Rege rauta suvel, vankrit talvel.

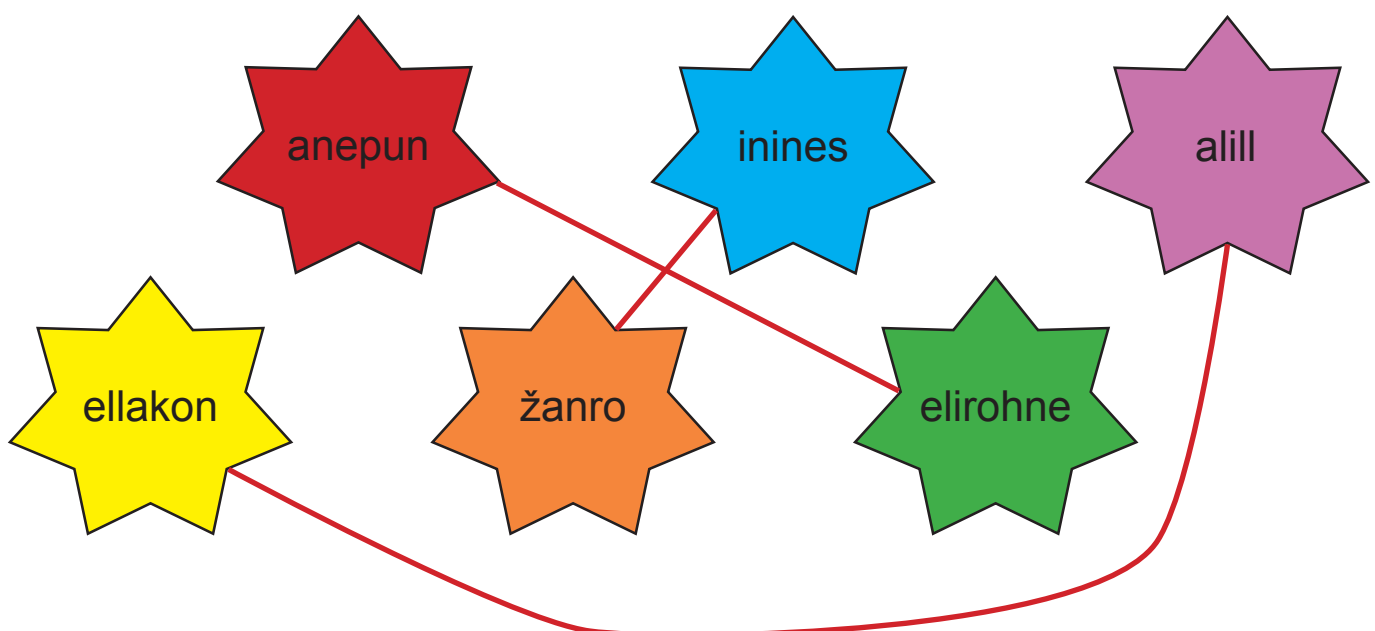
Üks vana sõber on parem kui kaks uut.

Tark, kes muigab, rumal, kes naerab.

Väikesed koerad hauguvad ikka rohkem kui suured.

Hommik on õhtust targem.

5. Leia värvused ja värvi. Ühenda vastandvärvid joonega.

KORDAMINE

1. Loe tekst.

Võsaülane

Eino Tali järgi

Pika varre otsas kasvab lumivalge õis. Päikesega on see õis lahti. Halva ilmaga on ta kinni ja vajub longu. Tema õied pärjaks ei sobi. Ka vaasi ei maksa ülast korjata. Ta närtsib ruttu.

Vanal ajal kasutati ülaseteed arstirohuna. Veel arvati, et kes kõige varem puhkenud ülaseõie ära sööb, see ei karda kogu aasta külma. Kuid ülast ei tohi süüa! See taim on väga mürgine. Isegi loomad hoiavad temast eemale.

Vana jutt pajatab, et muiste oli lumi värvitu. Lumi palus lilli: „Kes mulle oma värvi annab?” Ükski lill ei raatsinud anda. Ainult võsaülane oli helde. Sellest ajast ongi lumi valge. Rahvasuu nimetab ülast lumililleks, lumikannikeseks või koguni jäälilleks.

2. Otsusta teksti põhjal, kas lause on õige või vale. Märki ristiga.

Lause	Õige	Vale
Ülase õis on lühikese varre otsas.		X
Ülast ei tohi süüa, sest ta on mürgine.	X	
Ülast ei tasu korjata, sest neid on vähe.		X
Rahvajutu järgi sai lumi oma värvi võsaülaselt.	X	
Inimesed kutsuvad ülast karikakraks.		X

3. Kirjuta vastandtähendusega sõna.

pikk vars – **lühike** vars

lahtine õis – **kinnine** õis

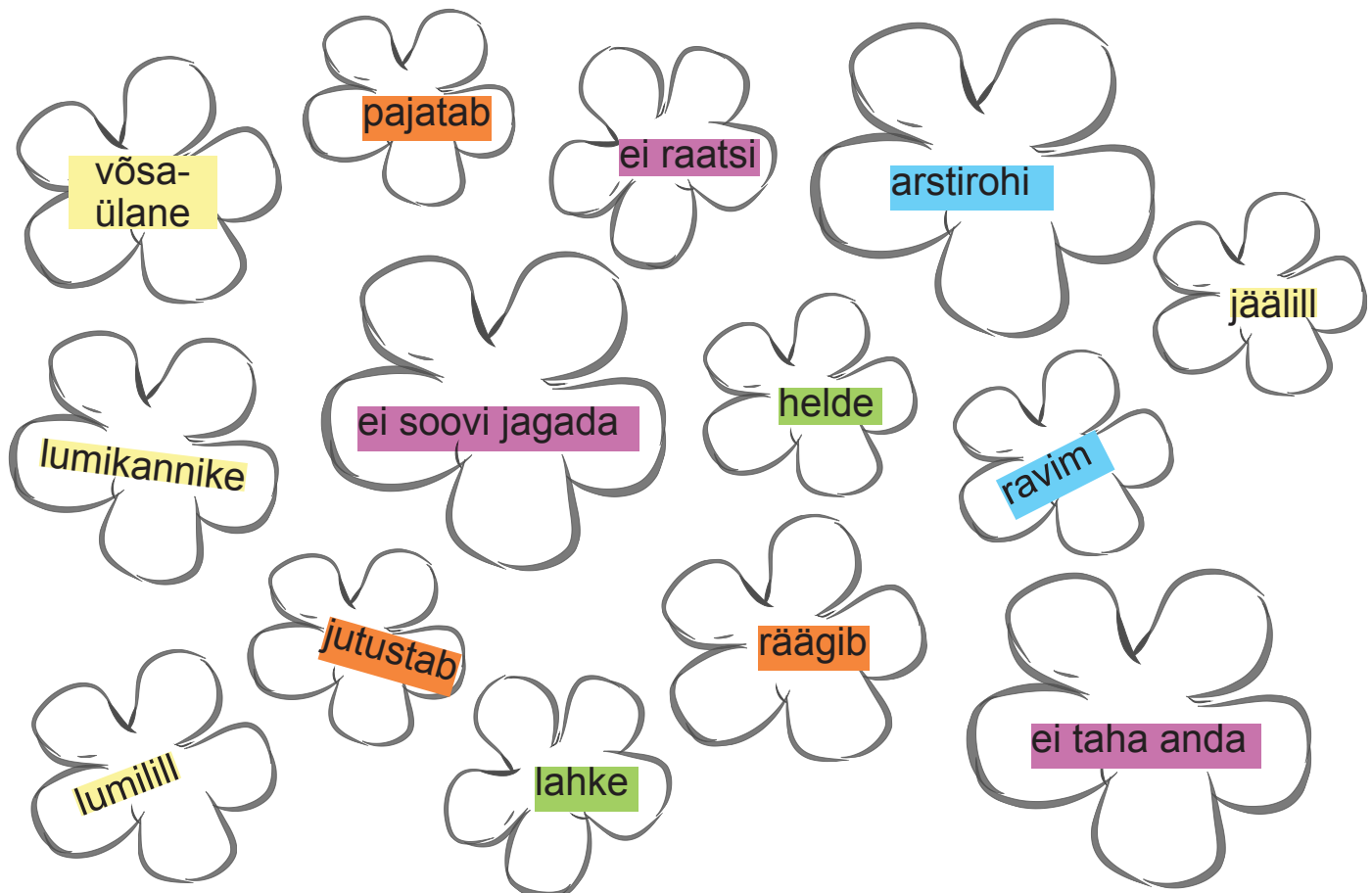
halb ilm – **hea** ilm

ei karda sooja – ei karda **külma**

annab värvi – **ei anna** värvi

kõige varem – kõige **noorem**

4. Leia lähedase tähendusega sõnad. Värvige need sama värviga.

5. Lapsed läksid metsa kevadlilli otsima. Mõistata, mis lilli nad leidsid.

Elbe Pihti – **piibeleht**

Nils Lili – **sinilill**

Kellup Kupr – **kullerkupp**

Eha Lepist – **paiseleht**

Misul Pääs – **pääsusilm**

8. ISESEISEV TÖÖ

1. Pane puuduvad komad.

Viisk, põis ja õlekõrs

Viisk, põis ja õlekõrs tahtsid minna Viljandisse. Vapralt hakkasid nad koos astuma. Varsti jõudsid rändurid Emajõe äärde. Nad ei pääsenud üle, sest jõgi oli liiga lai ja sügav. Õlekõrs heitis purdeks. Viisk hakkas üle minema, aga kõrs läks katki. Mõlemad kukkusid vette, kuid põis jäi kaldale. Põis naeris nii, et lõhkes.

- Vasta küsimustele täislausega.

A Kus toimub tegevus?

Tegevus toimub Emajõe ääres.

B Kes on pala tegelased?

Pala tegelased on viisk, põis ja õlekõrs.

C Kuhu nad tahtsid minna?

Nad tahtsid minna Viljandisse.

D Miks nad ei pääsenud üle jõe?

Nad ei pääsenud üle jõe, sest jõgi oli liiga lai.

E Kes kukkusid vette?

Vette kukkusid õlekõrs ja viisk.

F Mis juhtus põiega?

Põis naeris ennast lõhki. (Põis naeris nii, et lõhkes.)

2. Kirjuta sulgudesse õige küsimus.

kelleta?

milleta?

kellega?

millega?

kellesse?

millesse?

Mutt kutsus loomad sünnipäevale. Pidu ei saa pidada sõpradeta (**kelleta?**). Tulid jänes nudi sabaga (**millega?**) ja orav kikkis kõrvadega (**millega?**). Neil olid kaasas okasteta (**milleta?**) roosid. Saabus karu koos hundiga (**kellega?**). Nende kingitus oli pakitud lillelisse paberisse (**millesse?**). Ainult rebane hilines. Ta tuli ilma kingitusega (**milleta?**). Ta kohtus metsa ääres koertega (**kellega?**). Reinuvader pääses vaevalt põgenema.

3. Kirjuta vastandtähendusega sõna.

hele –	1. T	U	M	E			
väike –	S	U	2. U	R			
naerab –	N	U	T	A	3. B		
kitsas –	4. L	A	I				
istub –	S	E	5. I	S	A	B	

• Mis sõna saad?

1. T	2. U	3. B	4. L	5. I	!
------	------	------	------	------	---

Minu hinnang oma tööle

Kõige lihtsam oli teha harjutust _____.

Kõige raskem oli teha harjutust _____.

Iseseisev töö oli minu jaoks (värvi nägu):

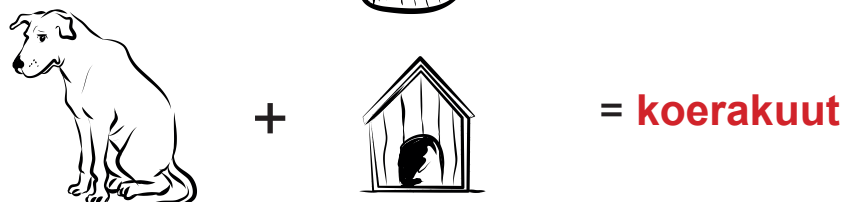
😊 liiga lihtne

😊 paras

☹️ väga raske

LIITSÕNAD

1. Mis sõna saad?

JÄTAN MEELDE

Sõnade liitmisel saadakse **liitsõna**.

Näiteks: *jalgratas*, *joonlaud*, *värvipliats*, *sõiduauto*.

2. Leia liitsõnad. Tõmba neile joon alla.

Rahvariietes lauljad ja tantsijad sammuvad ühiselt lauluväljakule, kus toimub suur rahvapidu. Nii suured kui ka väikesed koolinoored võtavad peost osa. Nad kannavad kauneid rahvariideid, laulavad imekauneid laule ja tantsivad rahvatantse.

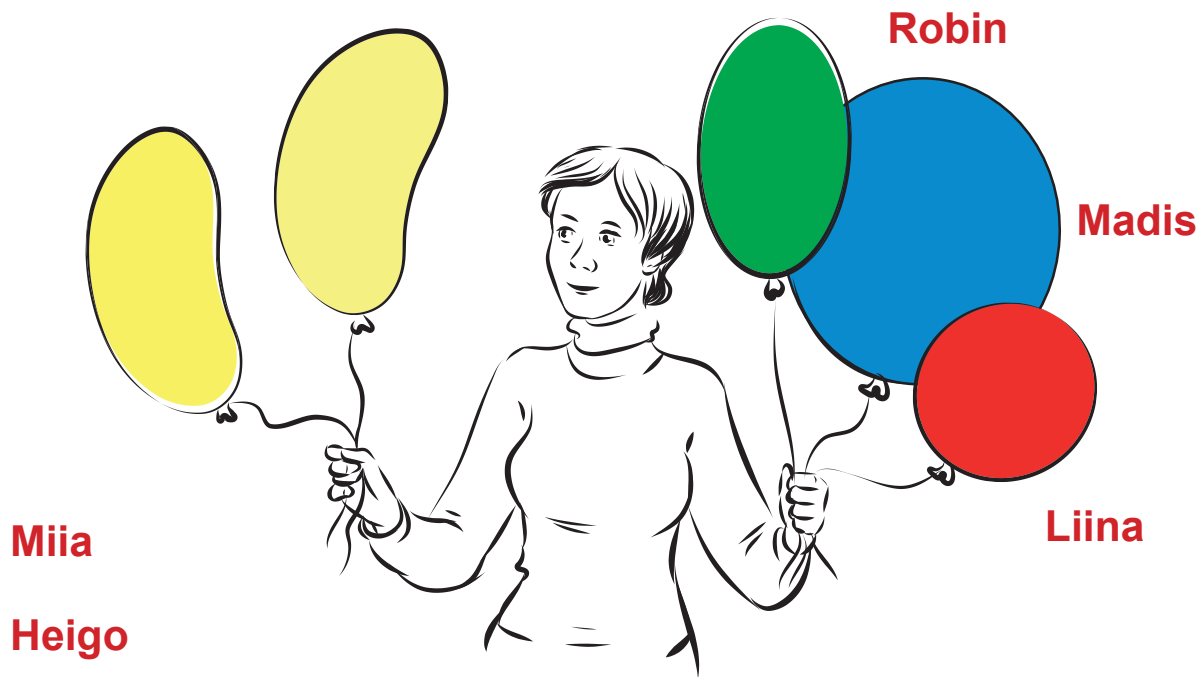
3. Kirjuta eelmise harjutuse liitsõnad vihikusse. Mis sõnadest need koosnevad?

Näide: *rahvariietes* = *rahvas* + *riie*

OMADUSSÕNAD

1. Loe jutt. Värvide õhupallid ja kirjuta nimed õigete õhupallide juurde.

2. klassi klassiõhtu toimus pargis. Klassijuhataja kinkis lastele õhupallid. **Madis** sai endale **suure sinise** palli, **Liina** aga **pisikese punase**. **Robinile** meeldis **roheline** õhupall, mis oli ovaalne. Õpetajale jäi veel **kaks kollast** õhupalli. Need kinkis ta **Miiale** ja **Heigole**.

2. Vasta jutu põhjal küsimustele lühidalt.

- A **Missugune** õhupall on Madisel? **sinine (Sinine.)**
- B **Missuguse** palli sai Liina? **punase (Punase.)**
- C **Missugune** pall meeldis Robinile? **roheline (Roheline.)**
- D Kes said kollased pallid? **Miia ja Heigo.**

JÄTAN MEELDE

Sõna, mis vastab küsimusele **missugune?**, näitab omadust.

See sõna on **omadussõna**.

Näiteks: *roheline, külm, põnev, suur, ümmargune.*

KORDAMINE

1. Loe lause. Vali küsimuse algusesse sobiv küsisõna.

Vihane karu jookseb varahommikul jõe äärde ja näeb ujuvat palki.

Kuhu?

1. **Kes** jookseb jõe äärde?

Missugune?

2. **Missugune** karu näeb ujuvat palki?

Kes?

3. **Mida teeb** karu varahommikul?

Mida teeb?

4. **Kuhu** karu jookseb?

Mis?

5. **Mis** ujub vees?

2. Kirjuta lausesse õige sõna.

Ma

Maa on kaetud hommikuse kastega.

Maa

Ma lähen sõpradega rulatama.

Sa

Sa oled täna väga nukker.

Saa

Saa kiiresti terveks!

Me

Mee söömine teeb tervise tugevamaks.

Mee

Me armastame süüa väga palju magusat.

Te

Tee on väga kuum.

Tee

Te oskate nii hästi tantsida.

Tee

Tee märke on kivine.

Selles harjutuses on asesõnad **ma**, **sa**, **me** ja **te** .

3. Tõmba maha sõna, mis teiste hulka ei sobi. Teisest tulpast leiad sõnadele õige küsimuse. Märki see numbriga.

1.	keerutad, abistad, kiitled, loed, poevad
2.	laulab, mängib, tantsivad , võimleb, puhkab
3.	särav, roheline, nutab , õnnelik, valutav
4.	rõõmustan , kirjutavad, töötavad, naerataavad
5.	jalutate, spordite, annan , liigutate, pesete
6.	hobune, käru, kokk, inimene, lilled, ootab
7.	rattata, kotita, mänguta, sõbraga , pereta
8.	raamatuga, tuuleta , vihmaga, hamstriga

2.	Mida teeb?
4.	Mida teevad?
1.	Mida teed?
5.	Mida teete?
8.	Kellega?, millega?
7.	Kellea?, milleta?
3.	Missugune?
6.	Kes?, mis?

4. Tõmba lähedase tähendusega sõnadele joon alla.

vapper
<u>julge</u>
<u>kartmatu</u>
hirmus

kuum
<u>tuline</u>
<u>palav</u>
kindel

tüdruk
põngerjas
<u>neiu</u>
<u>tütarlaps</u>

jooksma
<u>liduma</u>
jalutama
<u>sibama</u>

ütleva
laulma
<u>lausuma</u>
<u>sõnama</u>

poiss
<u>poeglaps</u>
<u>väikemees</u>
rüblük

LISAHARJUTUSED

VÕÕRSÕNAD

- Lahenda ristsõna.

- Äge nakkushaigus.
- Seljatoega pehme mööbliese.
- Suur spordiväljak.
- Helepruun värvus.
- Väike raskusühik.
- Spordijalats.
- Lauamäng.
- Maavara, abistab söögi valmistamisel.

1.	G	R	I	P	P		
2.	D	I	I	V	A	N	
3.	S	T	A	A	D	I	O
4.	B	E	E	Ž			
5.	G	R	A	M	M		
6.	B	O	T	A	S		
7.	D	O	O	M	I	N	O
8.	G	A	A	S			

Vastus: ööriietus ehk **pidžaama**

- Otsi tabelist koodi järgi tähed välja. Kirjuta need joonele.

Näide: A1 = F.

	A	B	C	D	E	F	G
1	F	T	R	E	Ü	B	L
2	S	G	N	I	S	W	U
3	D	R	Ä	U	X	D	Õ
4	E	A	L	Ö	K	N	S
5	S	T	J	D	E	Õ	J
6	O	Ä	S	I	L	O	E
7	N	D	K	U	Ö	T	S

G L O O B U S

B2 C4 A6 F6 F1 D7 G4

- Kirjuta kood.

D	E	L	F	I	I	N

MÕISTATUSED

- Mõistata. Vasta täislausega.

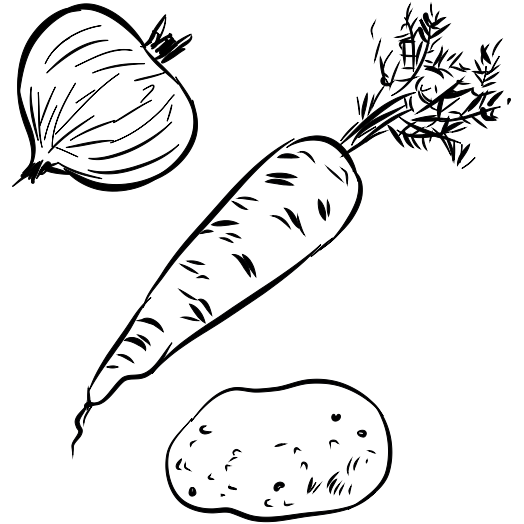
1. Üks saks, sada mantlit seljas.

See on **kapsas**.

2. Suvine poisike, sajakordne kasukas.

See on **kapsas**.

3. Neitsi toas, juuksed õues.

See on **porgand**.

4. Üks ema, üheksa last.

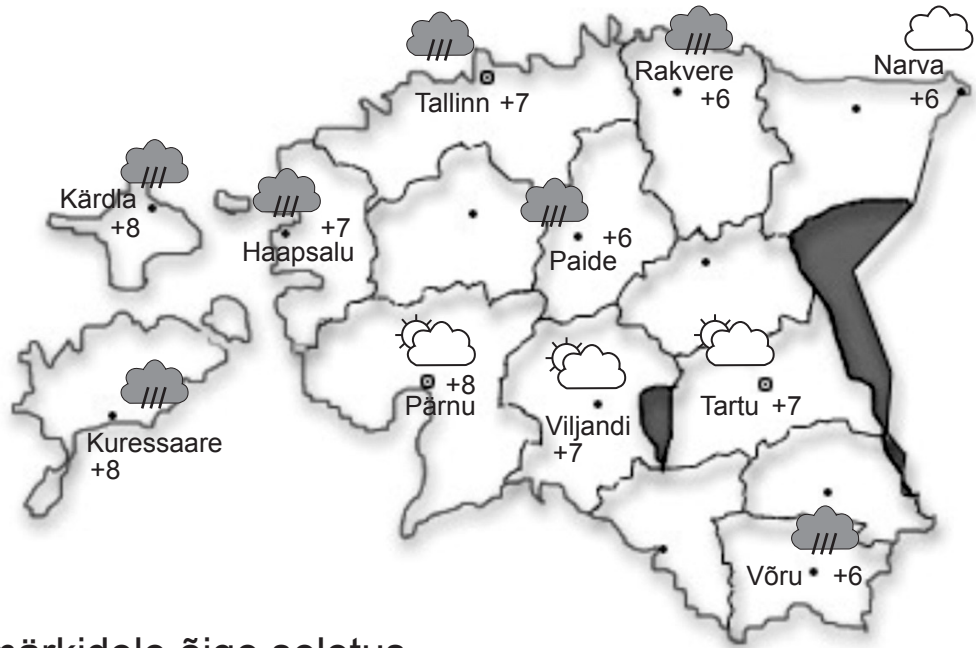
See on **kartul**.

5. Pisike mees, pikk habe suus, kes ta peale vaatab, see nutab.

See on **sibul**.

ILMATEADE

- Vaata 6. aprilli ilmaennustuse kaarti.

- Leia leppemärkidele õige seletus.

poolpilves	sajab vihma	selge ja päikeseline	pilves	sajab lund	sajab äikesevihma

- Täida tabel kaardi järgi.

Linn	Temperatuur	Pilvisus ja sademed
Haapsalu	7 kraadi	pilves ja sajab vihma
Kärdla	8 kraadi	pilves ja sajab vihma
Pärnu	8 kraadi	poolpilves
Rakvere	6 kraadi	pilves ja sajab vihma
Tallinn	7 kraadi	pilves ja sajab vihma
Tartu	7 kraadi	poolpilves

OSTUARVE

- Uuri toidupoe ostuarvet.

VAHI SELVER Vahi 62, Tartu tel 6676840			
Selver AS, Pärnu mnt 238, Tallinn 11624 RG-kood 10379733, KMKR EE100247019			
Arve: 58703/252934 Kassa 04 Kuupäev ja kellaaeg: 13.06.2016 14:17 Püsiklient: **** 4341 T			
NIMETUS	KOGUS	HIND	SUMMA
Peenleib viilut	1	0.69	0.69
Perenaise sai	1	0.36	0.36
Koogid Sipelgapesa	1	2.99	2.99
Maisipulgad	1	0.69	0.69
Arbuus (kg)	1.47	0.65	0.96
Piim (liiter)	2	0.42	0.84
Eskimo jäätis	3	0.65	1.95
VAHESUMMA			8.48
Sularaha			10.00
Tagasi			1.52
TÄNAME OSTU EEST! RÕÕMSA KOHTUMISENI! www.selver.ee			

- Otsusta, kas lause on õige või vale.

Vahi Selver asub Tallinnas.	vale
Ost on sooritatud juunikuus.	õige
Perenaise saia osteti kaks pätsi.	vale
Arbuusi eest tuli maksta 65 senti.	vale
Liiter piima maksab 42 senti.	õige
Kõige rohkem maksid koogid.	õige
Ost maksis kokku 10 €.	vale

KAS TUNNET LASTERAAMATUID?

• Loe katkendeid lasteraamatutest. Otsusta, millisest lasteraamatust see pärit on. Kirjuta ruudu sisse õige number.

1.

1. Pühapäevamaal oli väga ilus ja Pühapäev ise veel kõige ilusam. Kõik teised päevad ütlesid, et nii tublid nad küll poleks olnud, kui neid poleks aidanud väike abimees.

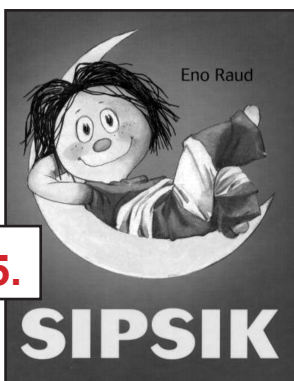
2. Ta oli suvel sageli vanaisa ja vanaema juures maal. Ja siin jäi ta mõnikord sõnadega kimpu. Ta sai teada, mida tähendavad „triibulised püksid” ja „jalad selga võtma”.

4.

3. Kuningannal oli võlupeegel. Ja alati sellesse vaadates küsis ta: „Peeglike, seina peal, kes on kawnim kogu maal?”

4. Igal aastal korraldavad külaelanikud uute leiutiste võistluse. Üks kuulsamaid leiutajaid külas on energilise koeratüdruku isa Oskar.

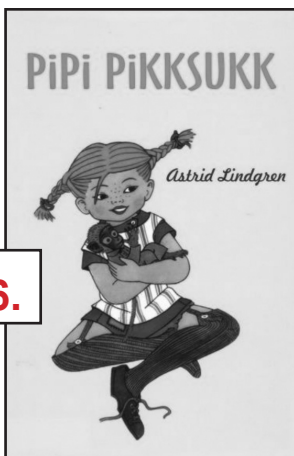

5.

2.

5. Anu kingitused olid ka seal: mosaiik ja üleskeeratav part ja kuldsete juustega nukk ja siis veel üks väga naljakas triibuliste pükstega nukk.

6.

3.

6. Tema juuksed olid täpselt porgandi värvi ning punutud kahte kõvasse patsi, mis harali hoidsid. Ta nina oli nagu pisike kartul ja üleni tedretähni täis. Tema kleit oli õige iseäralik, selle oli ta ise õmmelnud. Pikki peeneid jalgu katsid pikad sukad, üks pruun ja teine must. Peale selle olid tal jalas mustad kingad, täpselt kaks korda nii suured kui vaja.

RAHVAKALENDRI TÄHTPÄEVAD

- Lahenda ristsõna.

Kõrvale:

6) 23. detsember

7) 2. november

9) 10. november

11) 24. juuni

12) 21. detsember

14) 25. november

										1.		T										
										2.		M										
										3.		J										
										4.		K										
										5.		I										
										6.		A										
										7.		H	I	N	G	E	D	E	P	Ä	E	V
										8.		U										
										9.		M	A	R	D	I	P	Ä	E	V		
										10.		K										
										11.		J	A	A	N	I	P	Ä	E	V		
										12.		T	O	O	M	A	P	Ä	E	V		
										13.		E										
										14.		K	A	D	R	I	P	Ä	E	V		
										15.		V										
										16.		V										
										17.		V										
										18.		V										
										19.		V										
										20.		V										
										21.		V										
										22.		V										
										23.		V										
										24.		V										
										25.		V										
										26.		V										
										27.		V										
										28.		V										
										29.		V										
										30.		V										
										31.		V										

Alla:

1) 17. jaanuar

2) 29. september

3) 23. aprill

4) 1. aprill

5) 6. jaanuar

8) 8. september

10) 14. oktoober

13) 21. september

- Vali üks rahvakalendri tähtpäev, otsi selle kohta infot ja tutvusta kaaslasele.

KAHEKÕNE

- Loe jutt. Täienda kahekõnet jutu põhjal.

Perekond Kivi elab Põlvas Mündi tänaval majas number 15. Ühel õhtul jäid lapsed üksinda koju, sest nende ema ja isa läksid teatrisse. Lastel oli pooleli põnev mäng. Siis aga läks neil kõht tühjaks. Paul, kes käis juba 2. klassis, teadis, kuidas keeta makarone. Ta pani vee potiga pliidile keema ja läks kapist makarone otsima. Väike õde Paula tahtis aga teada, kas vesi juba keeb. Talle meeldis vaadata mulle, mis keemisel tekivad. Ka seekord ronis ta toolile, et mullid oleksid paremini näha. Paula libises toolilt ja tõmbas kuuma veega poti endale peale. Paula jalad said väga haiget ja ta hakkas nutma. Paul oli koolis õppinud, kuidas käituda sellises olukorras. Ta aitas Paula vannituppa, et jalad külma vee alla panna. Siis helistas Paul hädaabinumbril ja kutsus abi.

Hädaabi: Hallo! Hädaabi kuuleb.

Paul: Tere, minu nimi on **Paul Kivi** ja ma elan **Põlvas, Mündi 15.**

Hädaabi: Mis juhtus?

Paul: Minu **väike õde Paula** põletas ennast kuuma veega ja meie ema-isa on **teatris** .

Hädaabi: Mis sai põletada?

Paul: **Jalad said põletada.** Ma lasin neile **külma vett peale**, aga õel on ikka väga valus.

Hädaabi: Abi on teel. Võite katkestada kõne.

Hädaabinumber on: **112** Minu kodune aadress on: _____

KUULAMISHARJUTUS

1. Aino Pervik „Härä Tee ja proua Kohv”.

Proua Kohv istub pikalt arvuti taga, härä Tee keedab köögis lõunaks suppi. Kuula ja lahenda harjutused.

- Kas lause on õige või vale? Märki vastus ristiga.

Lause	Õige	Vale
Suppi keetis proua Kohv.		X
Suppi keedeti lõunasöögiks.	X	
Keedeti valmis isuäratav punane supp.		X
Proua Kohv aitas kartuleid koorida.		X
Supile lisati hapukoort.	X	
Proua Kohvile maitstes supp väga.	X	

- Mida sina arvad?

Mida tegi proua Kohv arvuti taga? _____

Kuidas oskas härä Tee maitsvat suppi valmistada? _____

- Joonista proua Kohv ja härä Tee.

KUULAMISHARJUTUS

2. Heljo Mänd „Teed”.

Kuula juttu ja lahenda harjutused.

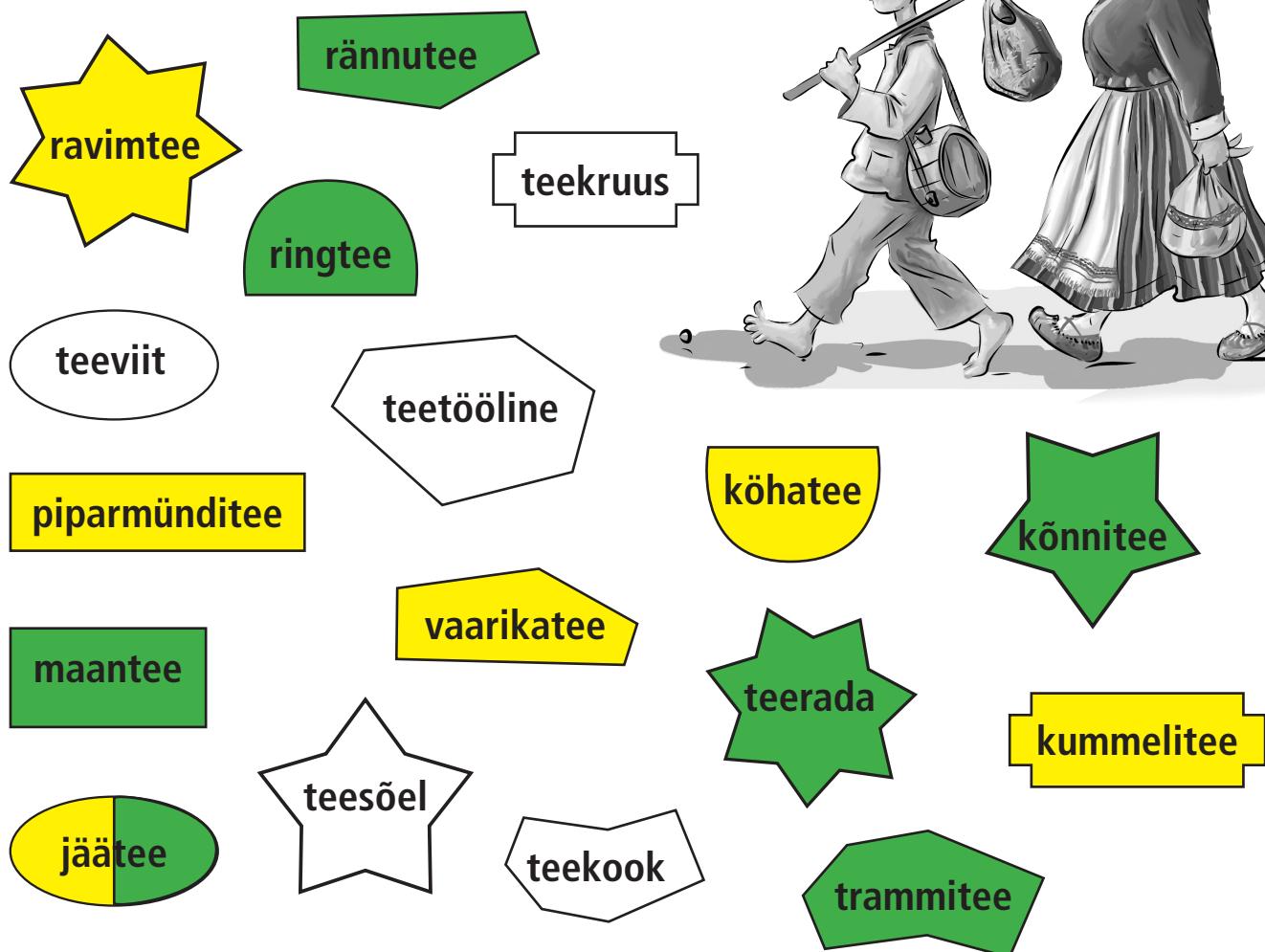
- Leia seletusele õige sõna. Märki see numbriga.

1.	Asfaldiga kaetud suur tee, mida mööda saab auto ja bussiga sõita linnast linna.
2.	Tee, kus ei saa sõita autoga, seal kasvab rohi ja käiakse jalgsi.
3.	Tee, kus mahuvad liikuma ainult sipelgad.
4.	Liiva ja kivikestega tee, mis viib külasse.
5.	Tee, mida mööda liiguvad laevad.
6.	Tee, mida mööda saab igale poole lennata.

2.	rada
5.	laevatee
1.	maantee
6.	lindude tee
4.	külatee
3.	sipelgate rada

- Värv rohelisteks teed, mida mööda on võimalik liikuda.

Värvi kollaseks teed, mida juuakse.

KUULAMISHARJUTUS

3. „Miks külmetudes palavik tõuseb?” Vastab Hull Teadlane.

Kuula juttu. Tõmba maha sõnad, mida jutus ei olnud.

Kui ma **talvel** **suvel** vahel liiga kauaks õue jään, tunnen järgmisel **hommikul** **õhtul**, et kurk valutab ja üle keha jooksevad külmavärinad. Kurguvalust saan isegi aru – lumememmi ehitades ahmin ju palju **külma** **kuuma** õhku sisse ja nii ma kurgu ära külmetangi. Aga miks külmetamisega ka palavik tuleb, sellest ei saanud ma kaua aega aru. Nuputasin, mis ma nuputasin, lõpuks pidin ikka **tuttavalt** **võõralt** arstilt küsima.

Tuli välja, et palavik ise pole sugugi haigus – palavik tõuseb ainult siis, kui kuskil kehas on põletik. Nii et kui ma kurgu ära külmetan ning mandlid punaseks lähevad, tähendab see seda, et mul on kurgupõletik. Palavik tekib selleks, et kehal oleks **kergem** **raskem** haigusest võitu saada.

- Kirjuta sõnad, mis sa maha tõmbasid, vasakusse tulpa.
Leia neile tekstist vastandtähendusega sõna.

suvel

õhtul

kuuma

võõralt

raskem

talvel

hommikul

külma

tuttavalt

kergem

- Mida saad sina teha selleks, et olla terve?

KUULAMISHARJUTUS

4. Rein Saluri „Vaskuss”.

Kuula juttu. Tõmba õigele vastusele joon alla.

1. Vaskuss on ...

- a) jalgadega sisalik b) jalgadeta sisalik c) ohtlik ja mürgine

2. Inimesed on rumalast peast vaskussi ...

- a) palju tapnud b) võtnud c) kodustanud
lemmikloomaks

3. Kui loom on looduskaitse all, siis tähendab see, et ...

- a) loomale ei tohi liiga teha b) looma ei tohi koju tuua c) loomale ei tohi tappa

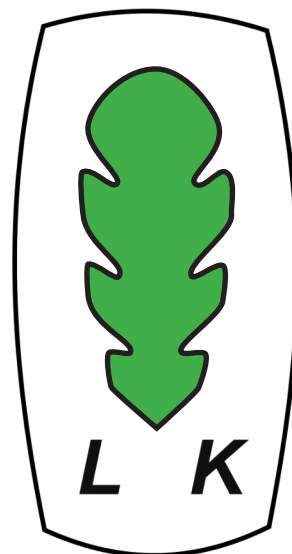
4. Vaskuss liigub rohkem

- a) öösel b) päeval c) pimedas

• Värvige tammeleht roheliseks. Saad märgi, mis tähistab looduskaitse all olevaid taimi või loomi.

Looduskaitse

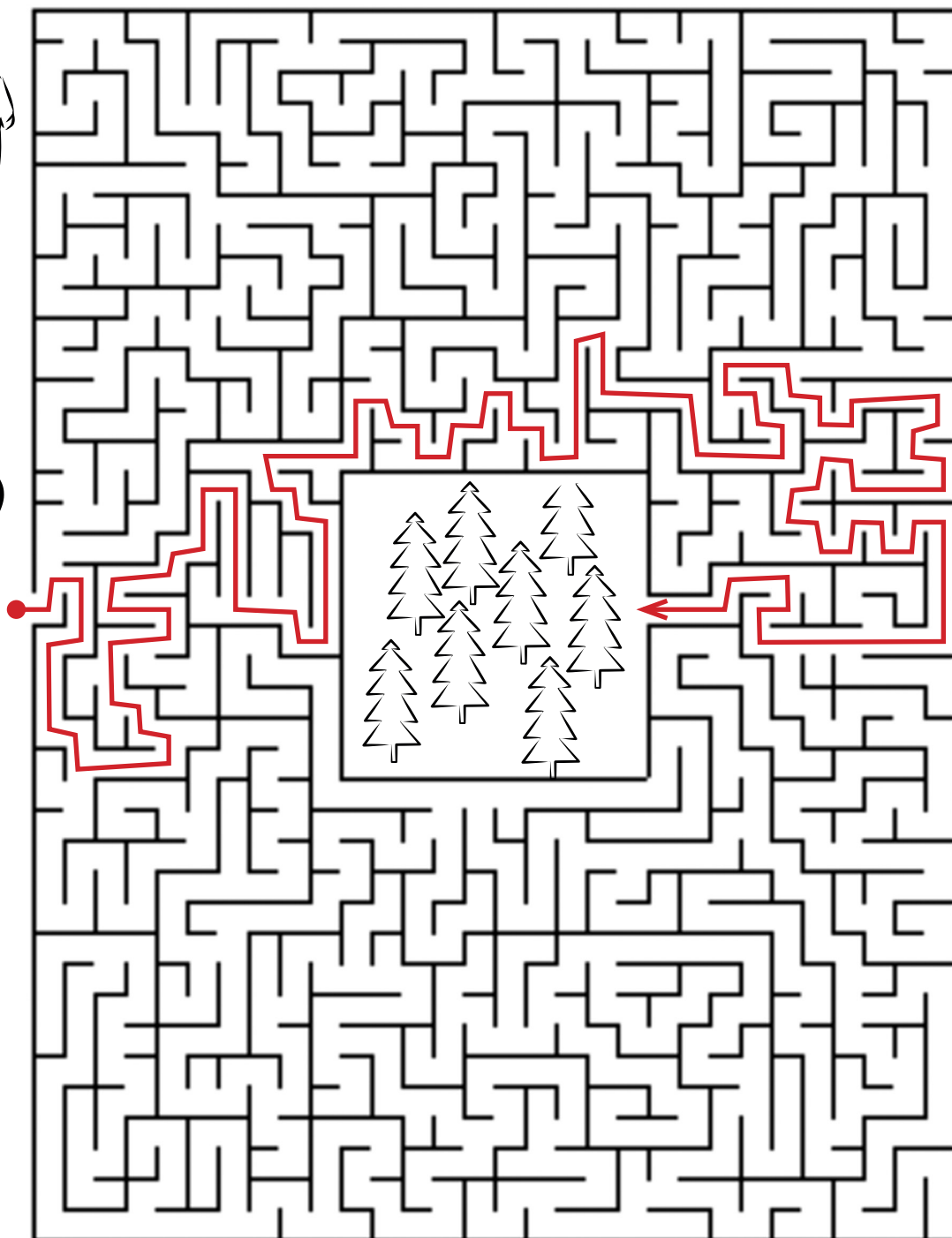
Siin, nelja aastaajaga maal, pakub loodus alati midagi uut ja huvitavat. Selleks, et Eestimaal oleks veel kaua võimalik meie mitmekülgset ja põhjamaist looduskeskkonda nautida, tuleb loodust kaitsta. Looduse kaitsmisel võib oma panuse anda iga inimene. (<http://www.envir.ee/et/looduskaitse>)

- Jutusta, mida sa vaskussi kohta teada said.
- Loe ka ise vaskussi kohta <http://bio.edu.ee/loomad/Roomajad>

LABÜRINT

- Leia tee, kuidas lapsed jõuavad metsani.

Jutt sai otsa,
ots läks metsa,
lendas pika lepa otsa.

Setu rahvalaul